

Szerkesztőség, kiadóhivatal
Nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József Csorog-ut) 4.
Telefon: 151. Szigonycim:
Közlöny, Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lejfel
Egyes szám 5 Lei.
Vasárnap 6 Lei. (Bucurestiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint.

XLV. évfolyam, 130. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Csütörtök, 1930. június hó 12

Elhúzódott az új kormányalakulás

Maniu Gyula nem vállalta a kormányalakítást

PRESAN tábornok előtérben — Mihalache vagy Vaida kombinációban — A kibontakozás útjának nehézségei — Maniu csak tiszta nemzeti-parasztpárti kormány vezetésére vállalkozik — A király koncentrációs kormányt akar

A liberálisok szakadása bekövetkezett

Bratianu György vasárnapra kongresszust hívott össze

„Kényes kérdés a Magyarországgal való kapcsolatunk”

A romániai állampolitikai események az első órákban európai jelentőségűek voltak, a fejlődés második etappja a román politika történetében nyitott új fejezetet s amikor az esemény úgy a nagy, mint kisebb politikai vonatkozásaiban szimpátiát és örömet váltott ki s boszorkányos gyorsasággal találta meg a maga konstitucionális medrét, elkövetkezett annak ideje, hogy II. Károly király trónralépésével és uralomátvételével összefüggően megszólaljon a király népének az a része is, amely magát romániai magyarságnak vallja.

A romániai magyarság a bekövetkezett eseményeket nyugodt lélekkel és bizakodó örömmel fogadta. Semmi része sem volt azokban a pártarcokban, amelyek a dinasztikus kérdés körül villongtak és semmi összeköttetést sem tartott fenn azokkal, akik pártérdekeik szempontjából nem riadtak vissza az uralkodói tekintély destrualásától sem. Ezért váltott ki nyugalmas és harmónikus emóciót a magyarság lelkéből II. Károly hazatérése. Ezt az emóciót a bizakodó öröm színezte meg, mert a magyarság politikai iskolázottsága igyekszik logikus vágányokon haladni és ebben a pillanatban a logika nem diktált mást, mint egy konszolidációs folyamat elkövetkezésének lehetőségét s azt a meggyőződést, hogy ebben a folyamatban lesz ideje, alkalmá és módja a magyar kisebbségi kérdésnek arra, hogy kiemelkedjék a sárbadozott problémák sorából és elsőrendű megoldást kívánó politikummá érlelődjön.

A magyar nép nem felejt és szeret bizakodni. Most sem felejt el azt, hogy II. Károly trónörökös korában éveken keresztül élt Erdélyben és Kolozsvárott, hogy ott a magyarsággal szemben sok megértést és a szimpátiának jeleit mutatta s emlékezünk arra is, hogy II. Károlynak ezt a magatartását annak idején a román sovinizmus berkeiben nem nézték jószemmel. Ezeket a sovinszta iovagokat most lesöpörte a politika szinteréről az a népi akarat, mely II. Károlyt trónraemelte és így érthető, hogy tápot nyer az atavisztikus magyar bizakodásunk, amely azt követelheti, hogy II. Károly sem felejtje el azt a korrekt, minden szélsőségtől tartózkodó és becsületos magatartást, amit a romániai magyarság tapasztalt akkor, mikor személye körül támadt osatározásokat inszcenáltak a politikai élet pártgoistái.

A magyar nép minden jóakarattal a szívével fizet. Ezt a fizetést bizalommal előlegezi, mert hisz abban, hogy II. Károly, aki a Nyugat eszméitől hozott tapasztalatok-

kal rendelkezik, tudatában van annak, hogy a nyugati szellem békét parancsol s a béke imperatívusza a népek közötti igazság és egyenlőség megteremtése.

Ez a hitünk a legszebb és legtartalmasabb hódolat az új király előtt. Ebben a hitünkben benne él az európai korszellem magva, ebben a hitünkben benne van a középeurópai béke megteremtésének melasza.

Középeurópanak kimondott békekérdése

a magyar kérdés. II. Károly trónralépése a megtestesült aktivitás és öntudat. Középeurópanak a békekérdésben aktivitásra és öntudatos határozottságra van szüksége s mi romániai magyarok, a nagy események törpe szemlélői hisszük, hogy II. Károly a mi békénk érdekében is öntudattal és aktivitással fogja irányítani a politika kormányrudját. Mert a magyar béke egyet jelent a középeurópai békével és a lelkek ideális leszerelésével.

Bucurestiből jelenti az Aradi Közlöny kiküldött munkatársa: Maniu Gyula azután, hogy visszaadta a királynak a kabinetalakításra vonatkozó megbízatást, megiehetösen jó hangulatban és kedélyesen távozott a királyi palotából. Presan tábornokot táviratilag Bucurestibe hívták, hogy holnap délelőtt jelenjen meg II. Károly király előtt. Így tehát valószínű, hogy holnap délig eldől az a kérdés, vállalkozik-e Presan a király kívánságának megfelelő koncentrációs kormány alakítására. Maniu az audiencia után kijelentette, hogy a jelenlegi helyzetben neki nem állott módjában kormányalakításra vállalkoznia, de pártlával támogatni kíván minden oly koncentrációs kormányt, amely vállalkozik a beteriesztés alatt álló törvények parlamenti letárgyalására, mert a nemzeti-parasztpárt el akarja kerülni a parlament feloszlatását és az ennek következtében szükségessé válható új választásokat.

Arra a kérdésre, hogy kik lesznek az új kormány tagjai, Maniu mosolyogva mondta: — Ez a Presan gondja lesz, törje ő rajta a fejét.

(Bucuresti, június 11. Az Aradi Közlöny Bucurestibe küldött munkatársának telefonjelentése.) Már a kora délelőtti órákban érezte a főváros közhangulata, hogy a mai nap döntő fontosságú lehet a romániai belpolitika életében. Egész Bucuresti lázas izgalmomban él, a Calea Victoriein hatalmas tömeg hullámszik és a királyi palota körül állandóan ezrekre menő tömeg vár. Ma délelőtt a különben néptelen párt helyiségek tel vannak és általában feszült érdeklődés nyilvánul meg a délutáni politikai események iránt.

Pártvezérek a királynál.

Délelőtt különféle kombinációk vannak forgalomban és ezek között, mint legrealisabb tipp szerepel Maniu Gyula kormányelnöksége. Ma délelőtt tizenegy órakor több pártvezért fogadott II. Károly király és a pártvezérekkel megindult tárgyalások a designálandó miniszterelnök személyére és a megalakítandó kabinet lényegére vonatkoznak. A legjelentősebb politikai kihallgatás Mihalache volt földművelésügyi miniszteré volt, aki a miniszterelnök személyére nézve a Maniu-kombinációt ajánlotta a királynak. A kormány összetételére vonatkozólag a volt földművelésügyi miniszter a koalíciós kormányt tartotta célravezetőnek. Meghallgatta a király Coanda tábornok, volt liberális minisztert is. Ezenkívül kihallgatáson fogadta a király Ciolac Anticiót, Jugoszlávia bucuresti-i követét. Ma délelőtt kellett volna

kihallgatáson megjelennie a király előtt Vaida volt belügyminiszternek is és kétségtelen, hogy ez a kihallgatás a legjelentősebbek közé tartozott volna, azonban Vaida ma betegsége miatt nem jelenhetett meg az audiencián.

Maniu kihallgatása előtt.

Abból, hogy a király délután hat órára kérette magához Maniu Gyulát, a politikai élet augurai előre kioltvasni vélték az eseményeket, arra hivatkozva, hogy a designálandó miniszterelnököt mindig utolsónak szokta meghallgatni az uralkodó. A déli órákban a nemzeti-parasztpárti politikusok körében biztosra vették, hogy Maniu tiszta nemzeti-parasztpárti kormányt fog alakítani. Maniu délelőtt több nemzeti-parasztpárti politikussal tárgyalta és erősen hangsúlyozta, hogy csak abban az esetben vállalja a kabinet megalakítására vonatkozó magatartást, ha a kormány összeállítására nézve szabadkezet kap az uralkodótól.

Szóval a délelőtti kombinációk meglehetősen egyvágányon haladtak és külön utat csak Vaidiáru tábornok jelölt ki, aki újságírók előtt kijelentette, hogy hajlandó részt venni egy koncentrációs kormányban, bár a maga részéről azt tartaná célravezetőnek, ha a király egy tábornoki kormányt nevezne ki.

Délután hat óra felé Károly király fogadta a külföldi újságírókat, akiket Mironescu miniszterelnök vezetett az audienciára.

SZAVAZÓ SZELVÉNY

AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.

JELÖLTLEM:

ITT LEVÁGANDÓ.

Az Aradi Közlöny a NEPTUN STRANDON ÉS FÜRDŐTELEPEN megrendezi Arad, 1930-as STRANDSZÉPSÉG, ÉS STRANDKIRÁLYNŐ-VERSENYÉT. A VERSENY LEZÁRÁSÁNAK NAPJÁT AZ ARADI KÖZLÖNY KESŐBB FOGJA KÖZÖLNI. A szavazó szelvények bedobhatók a NEPTUN FÜRDŐTELEPÉN elhelyezett és a lap kiadóhivatalában felállított urnákban. Minden szavazó szelvény egy szavazatot számít. — A szavazás eredményét naponta közli a lap.

Maniu és a kormányalakítási megbízás

Az események az esti órákra töltődtek el. Maniu Gyula hat óra husz perckor jelent meg Károly király előtt és egy félórás audiencián volt az uralkodónál. Amíg Maniu a királyi palotában időzött, az uccán csoportosuló tömeg rendkívül izgatottan várta az audiencia végét, amely az általános vélemény szerint nemcsak egy új kormányt, de egy új kormányzati érának elkövetkeztét is jelenti. Természetes, hogy amikor Maniu elhagyta a királyi palotát, a reá várakozó újságírók valóságos rohamot intéztek ellene. Maniu azonban rendkívül tartózkodóan viselkedett és az audiencia lefolyásáról szóló híreket csak kerülő uton sikerült a

sajtó munkásainak megtudniok. Állítólag Maniu pártívei előtt kijelentette, hogy *megkapta volna a kormányalakításra szóló megbízást a királytól, amde a kormány összedőlésére nézve oly feltételeket szabott az uralkodó, amiknek elfogadása kérdésében ő egyedül nem dönthet, hanem szükségesnek látja, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége osztozzon vele a döntés felelősségében. Ezt Maniu közölte a királlyal is és a király hozzájárult ahhoz, hogy Maniu a pártvezetőséggel folytatott tanácskozás után mondja ki a döntő szót.*

Maniu nem vállalta a kormányalakítást

Ma este fél nyolc órakor ismét kihallgatáson jelent meg Maniu Gyula a király előtt. Köszönetet mondott az iránta megnyilvánuló bizalmáért, azonban a megbízatást nem fogadhatja el. A király feltételeit ugyanis Maniu Gyula nem teljesíthette a kormány megalakítására vonatkozólag. A király feltételével szemben Maniu egy tiszta nemzeti-parasztpárti kormányt akart és emiatt volt kénytelen a megbízatást visszaadni. Maniu Presan tábornokot ajánlotta elsősorban a király-

nak, vagy pedig a nemzeti-parasztpárt két alelnökének személyét javasolta a kormány megalakítására. A király kijelentette, hogy teljesíti Maniu kívánságát. Eszerint Presan tábornok lenne a miniszterelnök. Amennyiben a megbízatást nem vállalná, úgy Mihalache, vagy Vaida karna megbízatást a kormányalakításra. Presan tábornok jelenleg nem tartózkodik Bucurestiben, ezért a kormányválság megoldásának kérdése ismét eltolódott.

Vasárnapra kongresszust hívott egybe Bratianu György

A mai napra már teljesen kialakult a péntek esti események legérdekesebb és talán legjelentősebb politikai következménye: a liberális-párt szakadásának ügye. — Bratianu György, aki tudvalevően megtagadott minden közösséget Bratianu Vintila mai politikájával és akit emiatt a liberális-pártból kizártak, ma egész délelőtt folytatta tárgyalásait a liberális-párt egyes korifeusaival és a tárgyalásokon aként döntöttek, hogy vasárnap délelőtre országos pártkongresszust hívnak egybe Bucurestibe, amelyen Bratianu György hosszú beszédben fogja kifejteni álláspontját. Felü-

nést keltett, hogy Banu volt liberális miniszter Bratianu György akciójához csatlakozott és a vasárnapi pártkongresszuson fogja bejelenteni és megokolni ezt az álláspontot. Argetoianu volt liberális miniszter ma levelet írt Bratianu Vintilának, amelyben bejelenti, hogy kitart a liberális vezet politikája mellett. Ez a levél nagy gaudiumot keltett a liberális politikuskörökben, de ezt az örömet hamarosan lehűtötte az a hír, hogy Argetoianu megjelent a királyi palotában és beírta nevét abba a könyvbe, amelyet a királynak hódoló politikai egyetemesek számára fektettek fel.

A király nem engedi bünvádi útra terelni a liberálisok királlysértéseit

A Bucuresti-i politikai életben hirt annak, hogy az új kormány megalakítása után bünvádi eljárást fognak indítani számos liberális politikus ellen, akik nem számolva az adottságokkal, a király személyét sértő kijelentésekre ragadtatták magukat a legutóbbi pártértekezleten. A nemzeti-parasztpárt kör-

ben úgy tudják, hogy ilyen bünvádi eljárásokra nem kerül sor, mert II. Károly királynak kifejezett kívánsága, hogy a pártzenvedélyeket le kell hűteni, hogy a pártközi békét meg kell teremteni és a király egyenesen megtiltja azt, hogy bünvádi útra terelessék a politikai izgalom hevében elhangzott nyilatkozatokat.

Mária királyné csütörtökön reggel átutazik Aradon

— Éjjel után érkezett Budapestre —

— Mária királyné nyilatkozott amerikai újságírók előtt — „A királyné nem fog beleavatkozni a politikába”

(Arad, június 11.) A jelenleg hazatérőben levő Mária királynét külföldi tartózkodása alatt valósággal ostrom alá vették az újságírók, akik mind véleményét kérdezték a romániai eseményekkel kapcsolatban. A királyné állta az újságíró-ostromot és nyilatkozott a külföldi újságíróknak, megcáfolva minden, az utazásával kapcsolatos fantasztikus hírt.

Münchenben először a New-York Times kiküldött munkatársának nyilatkozott. Ekkor a következőket jelentette ki a királyné:

— *Energikusan megcáfolom azokat a híreket, amelyek szerint Bucurestiből szöktem volna. Az Oberammergaui utazásomat már régen programomba vettem és vissza is térék*

a fővárosba. Nem tudom mi történt otthon és ezért nem nyilatkozhatom az eseményekről.

Az amerikai újságíró másnap ismét a királyné közelébe igyekezett jutni, hogy egy újabb intervjúra bírja. Az újságíró kíváncsiságát fokozta az a körülmény, hogy a királyné villájának nyitott ablakán át hallotta, amint Mária királyné telefonon beszél valakivel. Beküldötte névjegvét, mire egy román ezredes, a királyné kíséretének tagja, közölte, hogy Mária királyné nem fogadhatja. Az újságíró kérésére végre az ezredes elvállalta, hogy egyes kérdéseket közvetít a királynéhoz és átveszi a válaszokat. Az ezredes végül azt az üzenetet hozta a királynétól, hogy nem tud

semmi precíz választ adni a bucuresti-i eseményekről. Az újságíró újra kihallgatást kért, amit az ezredes visszautasított. Az ezredes természetesen kihangsúlyozta, hogy a királyné semmiféle tudott Károly király tervezett hazatéréséről.

A New-York Times munkatársa kezdte elősorolni a maga értesítéseit a romániai eseményekről. Most megfordul a szerep és az ezredes kezdde kérdezősködni. Először a liberálisok magatartása érdekli, mire az újságíró egy bucuresti-i jelentés nyomán közli, hogy Bratianu György valószínűleg a kormány tagja lesz. Az ezredes nyomban közölte a királynéval ezt a hírt, majd viszonzásul elmondja az újságíróknak, hogy Mária királyné, amikor a visszatérés első híret kapta a következő táviratot menesztette fiainak:

— *Fiatm, ölleltek benneteket.*

Hosszabb beszélgetés után az ezredes még a következőket jelentette ki Mária királyné nevében:

— *A királyné semmiesetre sem fog beleavatkozni a politikai kérdésekbe.*

A párisi jelentések arról számolnak be, hogy a Nordamerika Newspaper Alliance párisi tudósítója közli Mária királyné nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy szereti fiát, II. Károly királyt s elfelejtett minden ellentétet, amely az uralkodó és családja között fennállott. A királyné kijelentette, hogy fia értékes ember, aki mindent el fog követni népe javára. Károly király további terveiről nem tud. A tudósító azon kérdésére, lehetségesnek tartja-e, hogy Károly király kibéküljön feleségével, Elena anyahercegnővel, kijelentette a királyné, hogy az események meglepetésszerűen jöttek és nem volt ideje még átgondolni a dolgokat.

Münchenből jelentik, hogy Mária királyné auton ma délelőtt 11 órakor adjutánsa kíséretében Münchenbe érkezett és innen az Orient-expresssel Bucuresti felé utazik tovább. Az állomáson megjelent Tascu román követ és Aumer müncheni román konzul. A királyné éjjeltájban Budapesten utazik át.

Bucuresti-i jelentések szerint Mária királyné hazaérkezése megtörtént az előkészületek. A királynét meleg és ünnepélyes fogadtatásban részesítik és megérkezése után a király elkíséri édesanyját a cotroceni palotába. A királyné hazautazásával kapcsolatban, Elena anyakirálynő elhalasztotta németországi utazását. Ma a király annak az óhajának adott kifejezést, hogy a Calcea Victoriein levő királyi palotában akarja lakosztályait berendezni, míg Mária királyné a cotroceni palotában fog lakni.

Bécsből jelentik: Mária királyné ma este az Orient-expresszen átutazott az osztrák fővárosban.

Budapestről jelentik: Nagy izgalommal és érdeklődéssel várták ma a magyar fővárosban Mária királyné érkezését. A nyugati pályaudvarra a román követéségi tagjai teljes számban kivonultak Grigorcea budapesti meghatalmazott miniszter vezetésével. Megjelentek: Rossi főkonzul, Dragalina katonai attasé, Balta sajtóattasé, valamint a követség többi tisztviselői. Az újságírók egész tömege lepték el a peront, várva az Orient beérkezését és abban reménykedve, hogy sikerül Mária királynétól interjút szerezni.

A királyné Budapestre való érkezéséről az Aradi Közlöny budapesti tudósítója éjszaka fél kettőkor a következőket jelenti:

Hat perces késéssel 23 óra 56 perckor az Orient expressz, amely Mária királynét Bucurestibe viszi, befutott a nyugati pályaudvarra. Mária ki-

ralyné a megjelentek legnagyobb csodálkozására, nem fogadta az üdvözlőket, miután kocsiában aludt. Helyette Wioldinek ezredes fogadta a megjelenteket és vette át Grigorcea meghatalmazott minisztertől Mária királyné számára a követség üdvözlését. A királyné kocsiában Mária királynén kívül még négyen utaztak: Wioldinek ezredes,

Madame Prokopine udvarhölgy, a királyné személye körüli titkár, valamint egy titkosrendőr. Éjfél után tíz perccel az Orient kifutott a nyugati pályaudvarról. A királynét vivő expressz reggel nyolc órakor érkezik meg Aradra, ahonnan pár perces várakozás után továbbbogar Bucuresi felé.

Az újságírók kérdeztek — a király válaszolt

(Bucuresti, június 11.) Az Aradi Közlöny küldött munkatársának telefonjelentése:

A király kihallgatáson fogadta a külföldi sajtó képviselőit s az újságírók előtt kijelentette, hogy elismeri a sajtó rendkívüli fontosságát és örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy nyilatkozzon az újságírók előtt. Különösen fontosnak tartja a külföldi sajtó álláspontját, mert a külföldi sajtó teremti meg a hangulatot Románia iránt.

— Sajnos, gyakran történnek tévedések az újságírók részéről — mondotta a király — és fognak is történni. Arra kérem az utakat, hogy pontosan informálják lapjukat és hűen adják vissza az eseményeket.

Egyik újságíró megkérdi a királyt, hogy vállal-e részt az ország kormányzásában?

— A parlament — mondotta a király — alkotmányos alapon működik és a parlament munkáját én mindig támogatni fogom.

— Mi volt Ófelsége legnagyobb öröme, mióta visszatért hazájába?

— Legnagyobb örömem az volt, hogy megláthattam és megölelhettem fiamat.

Egy újságíró megkérdi a királyt, hogy mi az álláspontja az idegen tőkét illetően?

— Ez igen fontos kérdés — válaszolta Károly király. — Én azonban biztosíthatom a külföldi tőkét, hogy itt teljes jogot, biztonságot és szabadságot élvezhet. Románia csodálatosan gaz-

dag természeti kincseit ezidőszent csak a külföldi tőke segítségével és hozzájárulásával tudjuk kellőleg kihasználni.

Ismét kérdez egy újságíró:

— Kinek érdeme, hogy Felsőged visszatért hazájába?

A király: Én magam határoztam el hazatérésemet és ebben az elhatározásomban öcsém, Miklós herceg támogatott.

A király az egyes államokkal való viszonyról.

A király ezután kijelentette, hogy a legmélyebb hálát érzi Franciaország iránt. Franciaországban való tartózkodása alatt a legnagyobb szeretetet tapasztalta. Románia és Franciaország között mindig a legnagyobb szimpátia nyilvánult meg és ez a rokonszenv most még jobban kimélyült.

— Ami az Egyesült-Államokat illeti — folytatta a király — szintén szíves és meleg hangon foglalkoztak ott az ügyemmel és minden alkalommal megértést és rokonszenvet tapasztaltam irányomban. Sajnálom, hogy nem volt alkalmam meglátogatni az Egyesült-Államokat. De ezt az alkalmat ragadom meg arra, hogy az Uniót üdvözöljem.

Jugoszláviára vonatkozóan kijelenti, hogy Romániát és Jugoszláviát meleg baráti érzés és közös érdek fűzi össze. Magyarországról ezeket mondotta:

Románia és Magyarország közös agrárproblémája

— Kényes kérdés a Magyarországgal való kapcsolatunk. A magam részéről a nemzetgyűlésen kijelentettem, hogy szomszédainkkal békében és megértésben akarunk élni. Ugyanezt az óhajt akarjuk szomszédaink ré-

széről is. Magyarországot és Romániát egy fontos és közös érdek kapcsolja össze és ez: a mezőgazdasági termékek értékesítésének problémája. Remélem, hogy a két országot szoros és baráti kapocs fogja összehúzni.

Rokonszenv a kisebbségek iránt

— A kisebbségekkel szemben mi az álláspontja felsőgednek? — kérdi egy újságíró.

A király így válaszolt:

— Nagyon sok szimpátiát tapasztaltam a kisebbségek részéről és mondhatom, hogy magam is a legnagyobb rokonszenvet érzem irántukban. Remélem, hogy lojális, jó román

állampolgárok a romániai kisebbségek és mint ilyenek, ugyanolyan jogokat kell, hogy élvezzenek, mint a többi román állampolgárok.

Nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy reméli, sikerülni fog Románia gazdasági fejlődését előmozdítani.

LEGUJABB A koncentrációs kormány terve kilátástalan

A késő éjjeli órákban az a hír terjedt el, hogy a koncentrációs kormány lehetőségei teljesen kilátástalanok. Brătianu György kijelentette, hogy gazdaságpolitikai okokból nem hajlandó kooperálni

a nemzeti-parasztpárttal és arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nemzeti-parasztpárttal közös kormányban nem vesz részt.

Az aradi származású Fericeanu Jenő izgalmas részleteket beszél el a „király-csempészésről“

(Az Aradi Közlöny Bucurestibe küldött munkatársától.) A budapesti sajtó Károly király visszatérése izgalmas eseményeivel kapcsolatban nagy cikkekben emlékezett meg Fericeanu Jenőről, aki a visszatérést előkészítő bizottságnak Budapestre küldött bizalmiembereként szerepelt. Fericeanu Jenőnek nagy része volt abban, hogy Károly király váratlan és meglepetésszerű visszatérése minden baj nélkül folyt le és budapesti működése az izgalmas kalandok és élmények egész sorozata volt.

Fericeanu Jenő küldetését befejezte és most hazaérkezett Bucurestibe, ahol mint a király visszatérése egyik előkészítőjét, nagy tiszteletben részesítették. Fericeanuról tudni kell, hogy

aradi származású és édesapja Taut községben volt iskolaigazgató, ő maga Lippán végezte tanulmányait és Mikeskőcsán kisebb birtoka is van.

Jelenleg a pénzügyminiszteriumban mint osztálytanácsos működik és a politikai életben nagy befolyással bír. A mai napok izgalmaiban sem feledkezhetünk meg Fericeanuról és fellekerestem őt a Calea Victoriei-n levő lakásában. Az aránylag még fiatal Fericeanu szerényen el akarta háritani az interviút, de részen voltam és hosszas kérélek után szenzációsan érdekes részleteket mondott el arról a titokzatos munkáról, amely Károly király megérkezését megelőzte.

— Két hónappal ezelőtt érdekes társaság ült össze a Piccadilly-kávészáznál külön teremben. A hátkán lefolytatott tanácskozáson Manolescu elnökölt és jelen volt Precup ezredes, Nicoara őrnagy és szerény-ségem.

Ezen az összejövetelen dolgoztuk ki pontos és részletes tervét annak a vállalkozásnak, amely Károly király hazaszállítását tűzte ki céljául.

Aspirin
teljesül-
hatatlan.

Hideg ital forró napokon
gyakran okoz fogfájást.
Vegyen ilyenkor, mint
máskor is,
Aspirin-
tablettát.

Az előzetes politikai megbeszélések a száműzött trónörökösrel már megtörténtek, a mi feladatunk csupán a hazatérés technikai megszervezése volt. Kedden kéthete annak, hogy Precup ezredes Nagyváradon keresztül elindult Párisba, ahol a Clarisse-szállóból telefonon felhívta az extrónörökös villáját, majd személyesen felkereste Károly herceget, akinek részletesen és kimerítően referált az általa kidolgozott pontos utitervről.

Károly herceg örömmel vállalta a meglehetősen veszélyes és kalandos utazást és terüinket teljes egészében magáévá tette. Precup ezredes azután táviratot adott fel a címre, a következő szöveggel:

— Mária teljesen egészséges, várja a nővérét, kedden, június 3-tól Budapesten a Británia-szállodában. Zsófia.

Az előre megbeszélte chifre szerint kihámoztam a távirat értelmét: Károly herceg kész az indulásra és én legyek készenlétben Budapesten, a részemre kijelölt helyen. Még aznap elindultam Budapestre és a Britániában szálltam meg. Ugyanakkor Precup ezredes Hamburgon keresztül repülőgépen érkezett Budapestre, utasított, hogy legközelebbi értesítéséig ne mozduljak el a helyemről.

— Izgalmas, titkos táviratváltások után Precup ezredes közölte velem a további tervet, amely szerint, ha nem sikerül a herceget repülőgépen tovább szállítani, akkor nappal autón, éjjel pedig expresszvonaton folytatja útját Budapesten keresztül Bucuresti felé. A herceg utlevele Nicolae Jenő követségi soffőr nevére volt kiállítva. Amint később értesültem a herceg mégis repülőgépen utazott Münchenből és nagyon aggodtunk, hogy a Kárpátok felett valami baj éri a repülőgépet. Szerencsére minden a legsimábban folyt le és ime, Románia örömmámorban ünnepli új királyát.

Fericeanu ezután néhány kedves, érdekes részletet beszélt el budapesti kalandjaiból. Teljesen visszavonultan élt a Britániában és gyakran hívta fel Bucurestit, hogy Nicolae őrnaggyal az összeköttetést fenntartsa. Izgalma már-már feltűnt a személyzetnek, de ő azzal nyugtatta meg őket, hogy főzsebizománnyos és nagy érdeklősége van a bucuresti-i börzén. Egyszer az uccán Egr y Gergely volt nagyváradai polgármesterrel és Moldolea államtitkárral találkozott, ezeknek így indokolta meg budapesti tartózkodását:

— Diszkrét ügyben tartózkodom Budapesten, kérlek, ne szóljatok senkinek, egy jó nő van a dologban.

Majd, mikor elbucszott tőlük, tréfásan odakiáltotta nekik:

— Éljen II. Károly király!

— A honfitársak nem nagyon reagáltak erre a tréfára — mondotta Fericeanu — és közömbösen mentek tovább. A szállodában nagy borralalókat kellett osztogatni, hogy inkognitóm megőrizzem és lépten-nyomon éreztem, hogy veszélyes kalanddal játszom,

Amire szívem teljes lelkesedésével vállalkoztam. Tudtam, hogy az élettemmel játszom és ha tervünk nem sikerül, legjobb esetben sőt bányában fogom végezni életemet. Szerencsére minden jól ment és én most az ujjongó Bucurestiben pillenem ki a budapesti napok izgalmait.

— Na és mi lesz a jutalma e történelmi jelentőségű fáradozásaiért? — kérdeztem Fericeanut.

Fericeanu hangosan felnevetett.

— Monopóliumot fogok kérni — a király-csempészésre.

Salgó Pál.

A román uralkodóváltozás a magyar képviselőházban

Schandi Károly dr. volt államtitkár a középeurópai államok gazdasági egymásrautaltságáról

(Budapest, június 11.) A képviselőházi ülésén az appropriációs vita folyamán Schandi Károly volt földmivelésügyi államtitkár a román trónváltozásról beszélt felszólalásában. Kijelentette, hogy Romániában nagy változás állott be, azonban ez teljesen az ország belügye és így nem foglalkozik ezzel a kérdéssel. Fontos körülmény az, hogy az új uralkodó kijelentette, miszerint jó viszonyt akar fenntartani az ország szomszédaival. Ennek multhatatlan kelléke az, hogy Románia támogatja Magyarországot igazsága keresésében.

ben. A volt államtitkár kijelentette, hogy ennek ellenében Magyarország sokat felejt. Rossznak tartja, hogy a politikai kisantantból gazdasági kisantantot akarnak létrehozni. A kisantant államoknak gazdasági belátást kell tanusítaniuk és el kell hinniük, hogy ezzel a tervvel maguknak ártanak. Középeurópában egy akkora területen, mint az Egyesült Államok, ma 37 vámerület létezik, ami egyáltalában nem kedvező. Közelebb kell gazdaságilag egymáshoz hozni a középeurópai államokat.

PÁRISI ÉLETMOZAIKOK KÁROLY KIRÁLYRÓL

Egy kis párisi cseléd, egy trafikos és egy moziszinész II. Károlyról

Amikor merényletet készítettek Károly herceg ellen — A herceg Mihálykája — Chaplin a király kedvenc filmszinésze

(Páris, június 11.) A romániai belpolitikai eseményekkel kapcsolatban a párisi sajtó egyre-násra közli Károly király irodalmi finomságú tollal a kívánczó életmozakait. A le bourgeois repülő-érről tovasikló gépmadár közéleti magasságba tartott egy emberrel, aki néhány óra leforgása alatt a várakozás izgalmaiba ejtette az egész világsajtót. II. Károly, Románia királva, aki még néhány órával előbb szívesen olvadt össze a zajnamenti metropolisz forgatagával, aki egy mozikaikját képezte egy világváros mozgalmas életének, most egy ország fórumáról joggal kezében irdeti és képviseli a világban egy nép akarását.

Egy kis egyszerű párisi cseléd intim közlése répezi most a francia főváros szenzációját. Ez az egyszerű párisi cseléd pontosan informálva volt arról, hogy mi történt abban a normandiai kastélyban, ahol az akkori Károly herceg lakott. Arról számolt be, hogy

II. Károly király ellen egyszer gyilkos merényletet akartak elkövetni és akkoriban sokáig

tilos volt a kastély küszöbét idegennek át-lépni, nehogy merénylők surranjanak be.

Ugyancsak egy Párisban élő trafikos arra emlékszik, most vissza, hogy

egy végtelen kedves ur volt állandó vásárlója, aki gyakran emlegette, hogy van egy Mihály nevű kis fiacskája, aki hasonlít Mihály román trónörököse.

A legmegkapóbb azonban Petrovics Szvetisláv, az ismert moziszinész visszaemlékezése Károly hercegre: Petrovics Szvetisláv moziszinészt szívélyes barátság fűzte Károly herceghez. Vitalkozás hevében acélozódott össze barátságuk, mert sokat beszélgettek művészeti és filmkérdésekről, politikáról azonban sohasem. II. Károly király legkedvesebb színésze Chaplin, aki szerinte azért jött, hogy megkacagtassa az emberiséget, aki azért jött, hogy boldoggá, meglegedetté tegye emberfarsait, hogy szeresse őket minden hibáikkal és botlásukkal.

A romániai külpolitika új vágányokra kerül?

— A magyarországi sajtó szimpátiája —

(Budapest, június 11.) A budapesti lapok kivétel nélkül vezércikkben foglalkoznak II. Károly trónralépésével. Fölötte érdekes, hogy minden magyarországi lap vezércikke szimpatikus hangnemben tartott és úgy fogja fel a romániai eseményeket, mint a középeurópai konstelláció szempontjából jelentős változást. Legmarkánsabban ír a „Magvarság”, amely II. Károly trónralépésének jelentőségét külpolitikai szempontból így mérle-geli és méltatja:

II. Károly országát három oldalról olyan államok veszik körül, amelyek jelentős területi veszteségeket szenvedtek Románia javára. Kétmillióra rug a magyaroknak, több, mint egymillióra az oroszoknak és hétszáz ezerre a bolgároknak. száma, akiket a békeszerződések anyaországuktól elszakítottak. Ez a helyzet párosulva a kormányok nemzetiségi politikájával, rendkívül megnehezíti a barátságos viszony kialakulását a szomszédok túlnyomó részével, sőt állandóan táplálékot nyújt ellenéges érület és revindikációs törekvések keletkezésére. Különösen a hatalmas Oroszország, amely Besszarábiát hajthatatlanul vissza követeli, nehezedik ólomsúlyal Románia külpolitikai jövőjére. Ez ellen semmi védelmet nem nyújt Szerbia és Csehország szövetsége, amelyek az orosz veszedelem akuttáválása esetében előreláthatólag inkább Oroszországpartján lesznek. Lengyelország barátsága sem használhat sokat orosz táma-

dás esetén, mert a lengyel állam erejét a szomszédos országok, nehezen védhető és rendkívül hosszú határainak biztosítása. Végül Franciaország nagyon messze van és Olaszországra Románia addig nem számíthat, míg a szlávvellegű kisantantban foglal helyet és Magyarországgal ellenségesen szemben áll.

Valkószínű, hogy Károly — mielőtt a trón elfoglalására visszatért volna — nemcsak Maniukban és a hadseregben keresett belpolitikai támasztékot, hanem külpolitikailag is megpróbálhatta alátámasztani trónját. Hogy ez a támaszpont aligha lehetett a francia, avagy a kisantant-orientáció, következtethető abból, hogy a párisi román követ: Diamandi, a leghatározottabban el-lenezte Károly visszatérését és hogy a Quai d'Orsayhez közelálló francia lapok a hirtelen trónváltozást hűvös bizalmatlansággal fogadják.

A francia sajtó szerint a romániai eseményeknek nincs külpolitikai fontosságuk.

(Páris, június 11.) A francia sajtó még mindig behatóan foglalkozik a romániai belpolitikai eseményekkel. A Le Temps szerint a beállott nagyarányú változásnak csak belpolitikai fontossága van, a nemzetközi politikára nincsen kihatással. II. Károly király nem fogja megváltoztatni az ország eddigi külpolitikáját és a Románia és Franciaország

Nevelő Intézet BUDAPEST, I., Szepesi-u. 8.

A Zuglót legszébb helyén, nagy parkban. Növendökei magán- vagy nyilvános tanulókként végezhetik tanulmányaikat. A leg gondosabb egyéni nevelés és tanítás, kitűnő ellátás. Bővebb felvilágosítást ad az igazgató: Dr. Nógrády László.

közötti viszony továbbra is szívélyes marad, amit bizonyít az a távirat, amelyet a román uralkodó a francia köztársaság elnökéhez intézett s amelyben biztosította Franciaország iránti szívélyes érzéseiről. A szövetségi híradásával szemben a lap leszögezi, hogy Franciaország nem folyt be a román válság megoldásának ügyébe, miután egyetlen célja van: a békének megóvása úgy Kelet-európában, mint Európa többi részén.

Mironescu a monarchiáról

(Bécs, június 11.) A Neue Freie Presse közli Mironescu volt miniszterelnöknek a Daily Expressben írt cikkét. Mironescu kijelenti, hogy ismét kedveltek lesznek a monarchiák, aminek oka az a nagy elégedetlenség, amely a parlamentarizmus iránt megnyilvánul.

Meghosszabbították a parlament ülészeit.

Károly király aláírta a dekrétumot, amely a parlament ülészeit június 30-ig meghosszabbítja.

Dr. Bianu Jenő sziguranca vezérigazgatót a mai napon udvari szolgálatra rendelték be és a király személye körül teljesít szolgálatot. Radoi volt sziguranca vezérigazgatót ma meenestették állásából. Ő volt ugyanis az, aki a liberálisok megbízásából a Károly hazahozatala elleni akciót szervezte.

Ma a fővárosi lapok azt a hírt közlik, hogy Barbu Ionescu Londonból Bucurestibe utazik. Illetékes helyen cáfolják a hírt, mert Barbu Ionescu Londonban marad és nem szándékozik Romániában letelepedni.

Fráter Lóránd emléktáblája

Esztergomból jelentik: Táton ma emléktáblát állítottak Fráter Lorándnak, a nemrégiben elhunyt dalköltőnek. A rakodópart csárdájának falán helyezték el az emléktáblát, amelynek felirata a következő: „Őszi rózsa, halvány őszi rózsa. Itt játszott a Fráter Lóránd száz szál gyertya világítása mellett. Fráter Lóránd rajongói.” Az ünnepségen Reviczky főbíró és dr. Lrey Vilmos képviselő tartottak megható beszédet.

SZÍNHÁZ IRODALOM MŰVÉSZET

Arad román társadalmi hangverseny keretében ünnepelte Károly király trónralépését

(Arad, június 11.) Bobescu Aurel craiovai zenetanár és Robega N. ismert román tenorista ma este hangversenyt rendezett a Kulturpalotában. A hangverseny II. Károly trónralépésének megünneplésévé szélesedett ki, amelyben a Kulturpalota zsufolásig megtelt nézőtere is lelkes örömmel vett részt. Az estély műsorát az ünnepség kereteinek megfelelően állították össze. Az estély a királyhimnusz hangjaival kezdődött, amelyet a férfi és női tanítóképzők énekkara adott elő Bobescu Aurel vezénylete mellett. Ezután dr. Botis Tivadar szeminariumi igazgató méltatta II. Károly trónralépésének nagy jelentőségét. Dr. Botis Tivadar beszéde után a teológia énekkara, Robega N. és a 93-as gyalogezred zenekara előadtak egy „Imn de slava” című dalt, melyet szerzője: dr. Botis Tivadarné II. Károlynak dedikált. A jól sikerült estély ünnepi műsorát hazafias énekek egészítették ki, melyeket a férfi és női tanítóképzők énekkarai adtak elő, Lipovan János tanár, illetve Lepa Dora tanárnő vezénylete mellett.

Beszélgetés Halmos Gyulával, aki megnyerte az iparossorshuzás fő- nyereményét, de nagyon szomorú

Már a „haupttreffer“ is rossz üzlet — Az Aradi Közlönyből tudta meg Halmos Gyula, hogy a szerencse fia.

(Arad, június 11.) Városszerte nagy izgalmat keltett a tegnapi iparos-sorsjáték. A „reménykedők“ általában mind ott voltak a város háza nagytermében. Annak a két árva leánynak a sors mostohasága folytán sohasem volt annyi cirogatója, rajongója mint tegnap és ha nem akad majd még egy sorshuzás, talán nem is lesz többé soha. A „reménykedők“ javarészből reménytelenül távoztak a sorshuzás színhelyéről. Mindenki tudta, hogy a 817-es sorsjegy nyerte meg a főnyereményt, de senki sem tudta, hogy ki a boldog sorsjegytulajdonos. Ez azonban egy csöppet se hátráltatta a reménykedőkből irigykedőkké vedlett szerencsekovácok táborát, hogy egy-két rosszat ne mondjanak a boldog főnyertesről.

Ma reggel azután kilépett inkognitójából az iparos sorshuzás főnyereményének boldog tulajdonosa, Halmos Gyula aradi fogtechnikus személyében. Halmos Gyula nyerte meg a hetvenötezer lejes briliáns koltját.

— Milyen szerencse!... milyen boldogság!...

Őszintén szólva jogosan hihette mindenki és így mi is, amikor ma felkerestük Halmos Gyulát, hogy egy nagyon boldog emberrel fogunk találkozni.

Este hat órakor már zárt ajtókat találunk Halmos Gyula műtermében.

— Halmos ur már elment a Lloyd-klubba — mondta egy hölgy mosolyogva, aki bizonyára már tudott Halmos Gyula szerencséséről.

Felkerestük Halmos Gyula fogtechnikust a Lloyd klubban.

A ruhatáros mosolyog, a főpincérnek derül az arca, a pincérek és a pikkoló tánclepesben libbenti az uszonnakávét. Mindenki ki-mondhatatlanul örült, hogy egy Lloyd-tagot ért a kitüntető szerencse.

Ezek után már el sem tudtuk képzelni az örömet, azt a paroksizmusát, amely Halmos Gyula arculatán vissza fog tükröződni.

És íme Halmos Gyula a Lloyd-klub kertjében ingujjra vetkőzve kísértette a szerencsésjét, — kártyázott...

A főpincér, az újságos, a ruhatáros, bókoló sorfala között érkezik meg Halmos Gyula az előcsarnokba. Csodálatosképpen arculatán nyoma sincs a meglepedettségnek. Majdnem siránkozó hangon kezdi mesélni:

— Bizory uram, a szerencse forgandó!

Egynehány udvarias szóval megpróbáltuk helyreírni Halmos Gyula hangulatát. Hivatkoztunk arra, hogy bizony a szerencsével nem szabad hosszabb ideig kacérkodni és hogy bizony mi éppen azért kerestük fel, hogy egyet-nást a szerencsével való találkozásáról el-nondjon. Halmos Gyulát, az iparossorshuzás szerencsefiát azonban nem lehetett megvi-gasztalni.

Ilyeneket mondott:

— Tessék nekem békét hagyni azzal a főnyereménnyel. Szavamra mondom, hogyha még sok főnyereményt nyerek, teljesen tönkre megyek bele. Tízezer lejt kellett lefizetni a pénzügyigazgatóságon. Uram! Tízezer lejt, tudja milyen nagy szó ez ma!? Eszembe sem jutott, amikor Bakács Miksa urtól megvettem a sorsjegyet, hogy én főnyereményt nyerek. Tízezer lejemben van ez a főnyeremény... Reggel az Aradi Közlönyben olvastam a sorsolás eredményét. Amikor megpillantottam a sorsjegyem számát, szörnyen lehangolt a dolog. Az első pillanatban arra gondoltam, hogy hirtelen elhonn szerzem meg a tízezer lejt. Ma egész délelőtt ebben az ügyben szaladgáltam. Mit gondol uram, hány páciensembe került már eddig ez a főnyeremény!?... A két árva leánynak ötszáz-ötszáz lejt, a szobaleányom, a szakácsnőm busás borraivalot kapott,

a műtermi személyzetemnek áldomást kellett fizetni, a gratulálók valósággal megrohmoz-tak, ez is belekerült egy pár szivaromba, hát most tessék kiszámítani!?

— De kedves Halmos ur, — mondjuk he-begve — hiszen mi azt hittük, hogy Arad leg-

Ötletes utonállók garázdálkodnak az arad-brádi országúton — Tíz-tizenöt munkás megrongálja az uttestet, hogy borraivaló ellenében átsegítse az akadályon a megrekedt autót —

(Arad, június 11.) Ha nem volna szomorú és kellemetlen háttére a dolognak, talán még mulatni is lehetne az alábbi histórián, amely egy aradi autótulajnos beszélt el:

— Arad és Brád között legalább is olyan rossz az országút, mint Arad-Temesvár között. Azt hiszem, ezzel kellőképpen érzékeltetem a gödröket és sarat, amely a jobb sorsra érdemes autót fenyegeti, ha arra visz az utjuk. E napokban jártam arra és érdekes kaland mentem keresztül. Halmágycsucs és Gurahonc között egyszerre nagyot zökkent a gépkocsi, majd megállt. Hát ökörrrel sem lehetett volna tovább vonszolni az autót, nem-hogy motorral. Kétségbeesetten néztem körül, de a következő pillanatban megnyugodtam: kéznél volt a segítség. Tíz-tizenöt munkásem-ber állt az országúton és nevetve nézték a gép kintúlását. „Mosolygó utonállók még nem láttam“, villant át az agyamon és kide-rült, hogy valóban nem utonállók, hanem szol-gálatkész, dolgozó emberek, akik alig várták, hogy segítségül hívjam őket, rögtön nekiestek az autónak és rövid idő alatt kirángatták a sáros gödörből. Természetes, hogy szolgál-taikat meg kellett fizetnem. A munkások elé-gedetten, de gúnyosan, vigyorogva néztek a tovább dőcögő autó után.

Leányrablás meséje eltévesztett vasúti csatlakozás miatt

A Radnán sirdogáló sokböröndös unokahug és az aradi pályaudvaron izguló nagybácsi históriája

(Arad, június 11.) Ma délután az aradi állomáson egy kurtapipás, erősen külföldi kinézésű idősebb férfi vonta magára a figyelmet feltűnő viselkedésével. Az öszes, alacsony férfi, aki a budapesti délutáni gyorsvonattal érkezett Aradra, izgatottan futkosott a per-ranon és a Katy nevet kiáltozta. Viselkedésével magára vonta az állomás tisztviselőinek, va-lamint rendőrségének figyelmét és megkér-dezték izalmának okát. A férfi érdekes történetet adott ekkor elő.

Elmondotta, hogy Peysel Mihály philadelpiai lakos, aki egy héttel ezelőtt érkezett meg Amerikából a Rotterdam gőzösön unoka-hugával együtt. Peysel jó módu iparos aki már évekkor ezelőtt kivándorolt Amerikába, ahol egzisztenciát teremtett magának. Nemrég elhatározta, hogy unokahugával együtt meglátogatja a Temesvár mellett levő Kovácsiban lakó rokonait és utrakelt. Budapesttől gyorsvonattal jött és jegyik Aradig szolt. Utközben azt a felvilágosítást kapta, hogy a gyors egyenesen Temesvárra megy, ahol a leány szülei várták őket. Aradon leszállt új jegyet váltani Temesvárig és csomagjait a vonaton hagyta. A gyorsvonat, amely természetesen nem Temesvár, hanem Bucuresti felé ment, néhány perc múlva továbbrobogott és itt ma-radt az amerikai iparos, aki nem tudta, mi van unokahugával és hatalmas értékekkel teli böröndjeivel. Peysel elmondotta, hogy főké-pen az a körülmény aggasztja, miszerint unokahugánál nincs pénz és az utlevele is nála van.

A történetnek hamarosan híre terjedt az állomás környékén és hamarosan az a hír terjedt el, hogy az amerikai iparos unokahu-gát Aradon ismeretlen tettesek elrabolták. Peyselt megnyugtatták, hogy a leány hama-rosan vissza fog Aradra érkezni, csak várja meg az állomáson. A felvilágosításokra az iparos nagynehezen megnyugodott és most már reménykedve leste a vonatokat, melyik-ből fog kiszállni az unokahuga. Közben a csinos, szőke kisleány szintén érdekes kalandon ment keresztül. Először kétségbeesett,

boldogabb emberével fogunk most itt találkoznunk!...

— Kérem kedves szerkesztő ur, — vála-szol Halmos Gyula rezignált hangon — akkor forduljon a feleségemhez, mert a koltie az ő tulajdonában van...

A legközelebbi faluban aztán magyaráza-tot kaptam arra, hogy ez a munkáscsoport miért volt kéznél a baleset pillanatában.

Arad és Brád között az országúton egy jól szervezett banda garázdálkodik, amely egészen eredeti ötlettel igyekszik pénzhez jutni a mai munkanélküli világban.

A társaság egy-egy utszakaszon járhatatlanná teszi az országutat azzal, hogy a köveket felszedi, gödröket ás, valósággal feldulja az uttestet és azután várja az áldozatokat. Ha autó jön, amely megakad, jó pénzért szívesen átsegítik az általuk emelt barrikádokon.

Ha azután néhány autó utasát ily módon megsarcolták, úgy, ahogy rendbehozzák az utat és mennek tovább, más vidékre, ugyan-ezt a munkát megcsinálni.

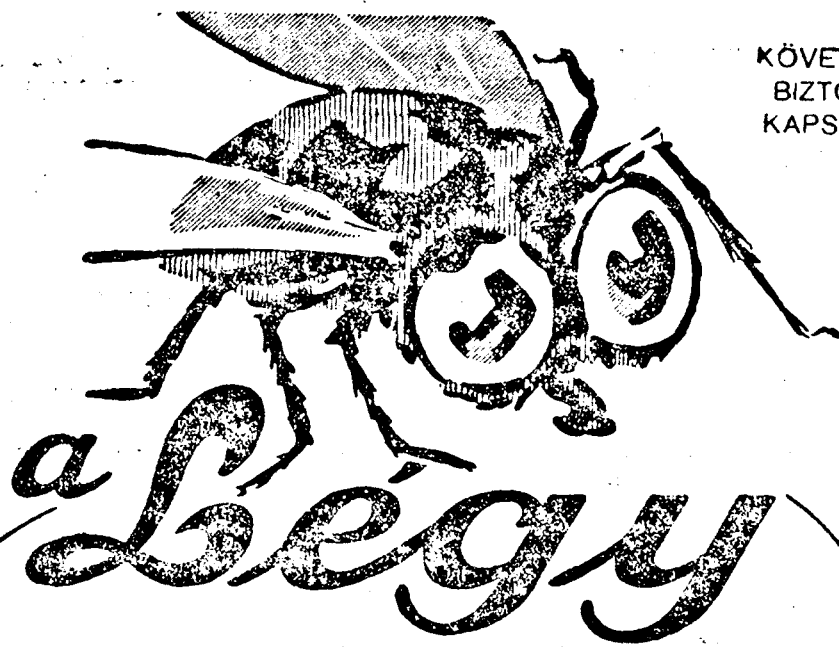
Fel kell hívunk az illetékes hatóságok figyelmét ezekre a furfangos utonállókra. Nem elég, hogy olyan hallatlanul rosszak az utak, az autózóknak ezenkívül még „utadót“ is kell fizetniük, a fent leirt módon. Nekem még sikerült anyagi áldozatokkal meguszni a kalandot, de könnyen megtörténhetik, hogy valaki a nyakát szegi a mesterséges gödrökön és ez drága fizetség lenne az „utonállók“ ötletes tréfájáért.

mi lesz nagybácsijával, de azután megnyugodott, gondolva arra, hogy szülei ugyis várják Temesváron és akkor együtt fogják megvárni Peyselt. Utközben megkérdezte szomszédjától, mikor érkeznek meg Temesvárra és a legnagyobb kétségbeeséssel hallotta, hogy rossz vonaton utazik és Bucuresti felé rohog. Keservesen sirni kezdett, majd utitársai tanácsára a legközelebbi állomáson, Radnán le-szállt. A kis állomáson szintén feltűnést kel-tett a hatalmas böröndökkel felszerelt síró kisleány, aki németül az állomásönöknek adta elő esetét. Radnán jegyet adtak a leánynak, beültették az Arad felé haladó gyorsmotorba és azzal a vigasztalással, hogy Aradon egészen bizonyosan találkozik nagybácsijával, utnak indították.

A gyorsmotor beérkezésekor Peysel meglátta az ablakon kihajló leánykát, mire örömmel futott oda, végig kiáltozva a perronon „Halló, hear y am“ (Halló, itt vagyok!) A kedélyek most már megnyugodtak és a nagybácsi, kisírtszemű unokahugával együtt, este nyolc órakor továbbutazott Temesvár felé. Ennyi bizonyítást igaznak a szenzációs leányrablási hírből, amely a városban keringett. Nem is lett volna sok értelme elrabolni az egyébként egészen csinos kisleányt... az összegyűjtött dollárok ugyanis a nagybácsinál voltak...

A trianoni gyászünnepség nem tárgya a kisantantkonferenciának

(Prága, június 11.) A Narodni Listy cikket közöl a kisantant csorbai konferenciájáról, amely Briand memorandumát fogja elsősorban tárgyalni, lehetőleg a lengyelek bevonásával. Szóba kerül a gazdasági együttműködés terve, valamint a hága és párisi gyezmény kérdése. Főképpen a magyar főhercegek követeléseinek ügye. A tárgysorozaton nem szerepel a trianoni gyászünnepség kérdése. A kisantant körök véleménye szerint ez a kérdés a Népszövetség elé tartozik, mert a békeszerződést aláírt összes államokat érdekli.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

a dög csirák hordozója, valamint az
összes többi férgek

A FLY-TOX

egyszerű permetezése által biztosan elpusztulnak!

Egyetlen világhírű, illatosított rovar irtó.

KAPHATÓ: A DROGUERIA, GYÓGYSZERTÁR ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN

Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor, 26.

Milyen volt Arad 30—40 évvel ezelőtt

Érdekes fejezet a jubiláló Róna Lajos ujságíró emlékirataiból.

A Margitszigeti Newyork-étteremben csütörtökön este a magyar sajtó, a politikai, közgazdasági és társadalmi élet előkelőségei ujságírókat innepeltek. Harcos, lelkes, kitünő kombattáns ujságíró: Róna Lajost, a „Pénzvilág” főszerkesztőjét és a „Mai Nap” szerkesztőjét, aki harminc esztendeje áll az első arcvonalban és fáradhatatlanul, soha el nem lankadva, az elhivatottság tüzetől fűtve dolgozik a magyar gondolatért, a magyar betűért, a magyar kultúráért.

A jubileummal kapcsolatban Róna Lajos három kötetben megírta emlékiratait. „30 év az ujságíró-pályán” a címe ennek a hatalmas munkának, amelyben Róna Lajos, a briliáns ujságíró iráskészségével, az események háttérét is kitünően ismerő publicista éleslátásával festi meg az elmúlt három évtized előbb derűs, majd vérzivataros, komor és fájdalmas eseményeit, azután a magyar sajtó jelenlegi munkásairól, azoknak életéről ad izes, élvezetes portrékat, cikkeket.

Róna Lajos az ujságírást szülővárosában, Makón kezdte, de a mozgalmas életpálya következő állomása már Arad, amelynek harminc év előtti életéről derűs, színes cikkeket számol be.

A makói „sakál” Aradon.

Ötletesen és kedvesen írja meg az „Arad sajtója és társadalmi a 900-as években” című

**NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ
ELŐFIZETŐINKNEK,**
valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik

fejezetben, miként ismerkedett meg a Városi kávéház terraszán Székely Miklóssal, az Aradi Friss Ujság szerkesztőjével, akit, mint a legpontosabb és lelekiismeretesebb ujságíró aposztrofál, aki soha le nem irt olyat, aminek a valóságáról alaposan meg nem győződött; elmondja első látogatását az Arad és Vidéke szerkesztőségében, amelynek makói tudósítója volt és amelytől járó negyvenhét forintnyi sordíjnak inkasszállása végett utazott Aradra. Kalmár Nándor a következő aradi, kinek Székely mutatja be és aki mikor megtudja, mi jártaiban van, rögtön kijelenti: a dolog nem ilyen egyszerű, mert ha Tiszti megtudja, hogy a makói sakál (így hívták akkor a kezdő ujságírókat) a városban van, nem engedi el többé, belső munkatársnak szerződött, ugysis szükség van most emberre. Tényleg, Tiszti Lajos, az Arad és Vidéke szerkesztője negyven forint kezdő fizetéssel rendes belső dolgozó társnak szerződött. Aranyos az a néhány oldal, amelyen Benedek Árpádról, a lap volt társszerkesztőjéről, Kintzig-Kopár Ferencről, Losonczy Zoltánról, a szerkesztőségben töltött első éjszakáról és az első aradi riportról ír, majd így folytatja:

Az Aradi Közlöny fejlődése.

— Abban az időben még ismeretlen volt az írógép és az ujságírónak sajátkezűleg kellett a kéziratot körmölnie. Ez a kényszerűség a jó ujságírótechnika iráskészségét a tökéletesség oly fokára fejlesztette, hogy rendkívüli gyorsasággal tudunk dolgozni és miután a szerkesztőségekben akkor még a gyorsíró is meglehetősen ismeretlen volt, a gyűléseken elhangzott beszédek rendes kézírással, slagvortokkal, majdnem szó szerint lejegyeztük. Még egy rendkívüli jelenség volt az aradi sajtóban abban az időben, amikor én az Arad és Vidéke munkatársa lettem. A fővárosi napilapok még meglehetősen egyszerű, szürke technikával jelentek meg, a több hasábra szedett címek és az alcímek ismeretlenek voltak és a fontosabb közleményeket csak olyképen emelték ki, hogy nagyobb betűkkel szedették és a sorokat megrikították. A módfelett fejlett aradi sajtó azonban már akkor, a 900-as évek

legelején lekopirozta a párisi ujságtechnika külsőségeit és a napilapoknak már akkor fel-tünő és szenzációs külsőt adott. Vezetett az új technika rendszeresítése terén az Aradi Közlöny, különösen attól az időtől kezdve, amikor Stauber József lett a lap felelős-szerkesztője. Stauber a fővárosból került Aradra, Budapesten a „Szabad Szó” című lap rendőri riportere volt és Vass Géza után, akit elszereztek a „Szegedi Napló”-hoz, vette át az Aradi Közlöny redigálását. Stauber valóságos forradalmi újításokat hozott az aradi zsunalisztikába, a Közlöny tipográfiáját módfelett megélenkítette, nagy lapot adott, amely nemcsak az aradi és vidéki eseményekről számolt be tüzetesen, hanem fővárosi hírszolgálat is elsőrendű volt. Az Aradi Közlöny minden anyagát igen élvezetesen, tetszetős külsőben, élénk tipográfiával találta fel, úgy, hogy a régebbi két napilapnak, az „Alföld”-nek, amelyet akkor Edvi-Ilés László, a hírneves publicista szerkesztett és amelyik az Apponyi-féle nemzeti pártnak volt a hivatalos lapja, valamint a függetlenségi párti „Arad és Vidék”-nek veszedelmes konkurrensé lett. A Közlönynek is saját nyomdája volt, az Arad-Csanádi Vasutak igazgatósági palotájában, miután Révész Adolf, az Acsev főfelügyelője volt az Aradi Közlöny Nyomda- és Ujságkiadó Vállalat egyik főreszvényese.

Pillanatfelvételek régi aradi ujságírókról.

Igen részletesen és plasztikusan emlékezik meg ezután Róna Lajos az akkori aradi ujságírókról, az egészen különös karakterű, szigorú és kérlelhetetlen főszerkesztő Tiszti Lajosról, az ambiciózus, lelkes, mindig a posztján álló Benedek Árpádról, az univerzális tehetségű, de legszívesebben színházi bírálattal foglalkozó Kintzig-Kopár Ferencről, a Fehér Kereszt törzsszaktaláról, Wolf Jenőről, aki a zsunaliszta-társaság legnépszerűbb és legkedveltebb tagja volt. Lits Tóniról, aki ide és tova harminc éve él Aradon, mint legismertebb és bizonyosan legnépszerűbb zsunaliszta, s aki ennek a harminc esztendőnek több mint tizezer napján mindenkor és kivétel nélkül fött marhahúst evett ebédre; Faragó Rezsőről, a szerkesztőség fiatal illusztris tagjáról, aki univerzális tudású, kitünő tollú, írásiban a frázisokat már azokban a koturnusos időkben is lehetőleg kerülő zsunaliszta, alig huszesztendős, de már is favorizált vezércikkíró, aki később Tedeschi Viktor, Hegyi Albert és Keppich Zsigmond támogatásával naggyá tette az Aradi Kereskedők Körét, mint annak titkára, majd megalakította a Takarékos és Hitelszövetkezetet, amelyek ma is vezére; a kitünő Koszthka Miksáról, aki szerelmese volt a sörnek és aki lázas munkaközben is a legjobb vicceket eresztette meg; dr. Nagy Sándorról, az aktív és nyakas függetlenségíró, akinek cikkei mindenkor igen okosak, fulminánsak és nagyon népszerűek valának; Stauber Józsefről, aki a fővezetés mellett vezércikkírója volt lapjának és minden fontos közkérdésben ő intonálta az állásfoglalást; a Közlöny akkori nagyszerű gárdájáról: Losonczy Zoltánról, Zima Tiborról, Hunyár Algernonról, Kaszab Gézaról, Teller Kálmánról, Bolgár Lajosról, a kis tömzsi Réthy Jósikáról és a többiekről; majd a Függetlenség megalakulásának érdekes kulisszatitkait mondja el, azután beszámol arról, hogy az Arad és Vidéke a Függetlenséghez átpártolt munkatársai helyébe Budapestről hozatta le Schröder Bélát, Ilés Zsigmondot és Szűdy Elemért, akik hamarosan dédelgetett tagjai lettek az aradi közéletnek és az előkelő társaságoknak. Megemlékszik ezután Róna Lajos egyetlen aradi sajtóperéről, ami azért szakadt a nyakába, mert Barabás Bélának a chlopy-i hadparancs közzététele után a parlamentben tett nevezetes kijelentését: Megette a fene a királyi esküt! a Függetlenség rendkívüli

Internátus fiúnevelőintézet

mindenfélé iskolabeli bentlakó és bejáró tanulók részére. Prospektust küld

Dr. Pásztiorné Internátusa,
Budapest, Dáliláb-utca 25.
Telefon: 191-48.

Balatonfi gyermeküdülőről külön ismertető.

kiadásában címnek hozta ki, de a nyomdában elhagyták a cím mellől az idézőjeleket, amiért az aradi ügyészség királyi írásban címén indított Róna ellen eljárást, amely azonban felmentő ítélettel végződött. Megállapítja Róna Lajos, hogy Arad volt akkortájt a legjobb iskola az újságírók számára. Arad négy napilapja állandóan huszonöt-harminc újságíró foglalkoztatott, köztük a már felsoroltakon kívül *Faragó Miklós, Hegedűs Loránt, Pósch Dezső, Györffy Alajos, Farkas Ferenc, Sulik Kálmán, dr. Vörös László, Marót Sándor.*

Lippai Dezső, Fehér Árpád, Pajzs Ödön. Aradon adták ki a legnagyobb román napilapot is a „Tribuna Poporului-t, amelynek *Bocu Széver,* a későbbi román miniszter, ezidőszent a bányási kerület kormányzója, volt a felelős szerkesztője. *Bocu* egyike volt a legszebb, legfessőbb aradi férfiaknak és mint újságíró igen tehetséges.

Az itt közölteken kívül még rendekívül sok érdekes és kedves visszaemlékezés van Róna Lajos emlékirataiban, amelyekre még visszatérünk. *k. f.*

Negyvenezer márkát raboltak lipcei autós banditák

(Lipce, június 11.) A Rathaus-Ringen ismeretlen tettesek leírták egy bankszolgát, akitől elrabolták 40.000 márkát tartalmazó táskáját, majd autón elmenekültek. Az úccán a vakmerő rablás idején nagy forgalom volt és többen autótaxi igyekeztek utólni a

banditákat. Utközben több kövezőmunkás felakarta tartóztatni a menekülő autót, azonban a rablók revolverlövéseket adtak le a munkásokra, akik közül ketten megsebesültek. Nagyarányu nyomozás folyik kézrekerítésükre.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az iparkamara elnöke sikeresen interveniált Bucarestben az aradi kereskedők ügyében

Junius 30-ig meghosszabbítják a kereskedők forgalmiadójának felebbezési határidejét — Visszaállítják a tőzsdebiróságot — A banktisztviselők a félévi zárlat idején túlórázhatnak

(Arad, június 11.) Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, *Vlád Sándor* már hosszabb idő óta Bucarestben tartózkodik. *Vlád Sándor* bucuresti-i tartózkodása összefüggésben van az aradi kereskedelmet érdeklő nagyfontosságú kérdésekkel. — Értésülésünk szerint az iparkamara elnöke illetékes helyen megtette a szükséges lépéseket az aradi kereskedők sérelmeinek orvoslására és mindenütt a legmesszebbmenő ígéreteket kapta arra vonatkozólag, hogy mindazok a nagyfontosságú kérdések, amelyek már hónapok óta rendezetlenek és sürgős elintézésre várnak, már a legközelebbi napokban kielégítő elintéztést nyernek.

Igy első sorban minden remény meg van arra, hogy az aradi kereskedők forgalmiadó-felebbezése kielégítő elintéztést nyer. Mint ismeretes, a pénzügyminisztérium június 20-ig adott határidőt az aradi kereskedők forgalmiadójának felebbezésére. *Vlád Sándor* iparkamarai elnök határozott ígéretet kapott a pénzügyminisztériumban arra vonatkozólag, hogy ezt a terminust legközelebbi rendelkezésben június 30-ig hosszabbítják meg.

A munkügyi minisztériumban ugyancsak kedvezően intézte el *Vlád Sándor* az aradi banktisztviselők és iparkamarai tisztviselők

ügyét. Az aradi iparkamara elnöke ugyanis oly értelemben interveniált, hogy a munkügyi minisztérium tegye lehetővé, hogy a bankok és az iparkamarák tisztviselői a félévi zárlat idején túlórázhatnak. A munkügyi miniszter megígérte, hogy a kérelmet teljesíteni fogja. A közoktatásügyi minisztérium eléget tesz az aradi Kereskedelmi és Iparkamara azon kívánságának is, hogy az aradi fa- és fémipariskolát felsőbb iskolának deklarálja.

Aradváros kereskedőtársadalmát talán legközelebről érinti a tőzsdebiróságok ügye. A tőzsdebiróságokat ugyanis az új kereskedelmi törvény eltörölte. A törvény életbelépésével kapcsolatosan megszűnt az aradi tőzsdebiróság is, amely pedig éveken keresztül nagy mértékben szolgált a kereskedők érdekeit. Az iparkamara elnöke hosszas tárgyalásokat folytatott a kereskedelmi minisztériumban a tőzsdebiróságok visszaállításának szükségéről. Hivatkozott arra, hogy a tőzsdebiróságokat milyen nagy mértékben nélkülözi az ország és így Aradváros kereskedelme is. Az iparkamara elnöke határozott ígéretet kapott arra vonatkozólag, hogy legközelebb egy generális intézkedéssel visszaállítják a tőzsdebiróságokat, mert a kereskedelemügyi miniszter magáévá teszi azt a kereskedői álláspontot, hogy a tőzsdebiróságokra szükség van.

Részvénytársasággá alakult

a Czeiler, Kornis és Társai faipari vállalat

A Societate Bancara Romana is érdekelt az új részvénytársaságban.

(Arad, június 11.) Egy régi faipari vállalat életében jelentős változás áll be a legközelebbi napokban. A vállalat még annak idején *Czeiler István* aradi asztalosmester és *Schlesinger István* aradi fakereskedő alapítása volt. A vállalat szerény keretek között létesült és főképp parketták és egyéb faipari cikkek előállítását célozta. A faipari vállalatba betársult az aradi Kornis Testvérek-cég, amely mindjárt nagyobb szabásu programra alapjára fektette az üzem működését.

Az idők sora folyamán a cég előbb *Schlesinger Farkas* fakereskedőt, utóbb pedig *Czeiler István* asztalosmestert kielégítette és az üzlet *Czeiler, Kornis és Testvérek* néven kizárólag Kornis Testvérek tulajdona lett. Ezen közben az egykori faipari telepből nagyobb fűrészgyár alakult, amely a várostól megvásárolt területen gattereket, megfelelő épületeket és munkáslakásokat épített.

Ezen programon keresztülvitelében a vállalatot az Erdélyi Hitelbank finanszírozta.

Amikor az Erdélyi Hitelbank a Societate Bancara Romana-ba beolvadt, ez utóbbi pénzügyet vezetői a vállalatot további vezetése érdekében célszerűnek látták, hogy egy közös részvénytársaságot alakítsanak. Az erre vonatkozó tárgyalások a Kornis Testvérek-céggel már befejezést nyertek. A részvénytársaság megalakult. Ennek bejegyzése legközelebb megtörténik.

A vállalat vezetéséhez a finanszírozó bank részéről *Scheer*, az Országos Fatermező részvénytársaság volt főtisztviselője, a Kornis Testvérek-cég részéről *Kornis Ármin* vesznek részt. Egyébként a vállalat megtartja működési programját, amelyben cikkeit főként exportra igyekszik gyártani.

= Céghivatali hírek. A Dirma kereskedelmi és fogyasztó társaság Pécskán tartott közgyűlési határozattal, *Siclovan Istvánt, Popescu Ioan* igazgatóját tag helyébe választotta. — Az aradi Tricotage kötszövőgyár legutóbbi közgyűlésén *Ispravnic Gh. Ioan* főkönyvelőnek nevezte ki cégjegyzői jogosultsággal.

A nők intim testápolása

Nem olyan könnyű a női intim toaletthez megfelelő fertőtlenítő szert találni. Valóban itt sokkal inkább szükséges a helyi fertőtlenítés, mint bármilyen más helyen. Nemcsak a tisztaság kérdése, hanem a testi jóérzésé, az óvhygiéniáé, sőt gyakran az általános egészségé.

Másrésztől hatástalan vagy irritáló szer használata súlyos következményekkel járhat.

Valóban, melyik nő ajánlhatná barátnőinek a megfelelő szert, a szokásos borsavon kívül, amely igaz, hogy nem izgató, de viszont teljesen hatástalan is: vagy a hírhedt szublimáté, amelynek használata annyira elterjedt, helyes adagolása azonban többnyire nehéz és hatása mindenkori többé-kevésbé maró?

Ezért igyekezünk az érdekeltek figyelmét felhívni a Gyraldose nevű szerre, vízben oldható pirulák formájában, melynek mikrobaölő, szagtalanító és edző hatása valóban feltűnő.

Gyraldose új szer, amelynek főalkatrészei: az acidum thymicum, a trioximéthilin és aluminium sulfat. Elég, ha egy kanányit egy liter vízben oldunk fel és olyan kitűnő öblítőszert nyerünk, amely nemcsak fertőtlenítő és összehúzó, de folyást, dörzsöléseket, kiütéseket stb. gyógyító hatásánál fogva is kitűnő.

Dr. Dalché

kórházi orvos (Franciaország.)

Gyraldose kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Albu Simon és Stern József pedig cégvezetői jogosultságot kaptak. Moscu Jenő cégvezetői jogosultságát a részvénytársaság törölte.

— Automatikus sorompók lesznek Magyarországon. Budapestről jelentik: *Hegedűs István* budapesti géplakatos automatikus vasúti sorompót talált fel. A berobogó vonat súlya egy gombot nyom le és az elhelyezett aknában működésbe lép a szerkezet, amely lezárja a sorompót. A találmányt a MÁV hamarosan gyakorlatilag alkalmazni fogja.

SPORT KÖZLÖNY

O Nem a Bástya, hanem a Sabaria játszik a „Magyar Kupa” döntőjében. Budapestről jelentik: A vasárnap lejátszott Bástya—Sabaria „Magyar Kupa”-mérkőzést, melyet tudvalevőleg a Bástya nyert, az MLSz. tanácsulése megsemmisítette, mert a szegedi csapatban, *Korányi II.* jogtalanul szerepelt. Az ítélet folytán a Bástya elvesztette a „Magyar Kupa” döntőjében való szereplés jogát és a döntés következtében a Sabaria lesz a döntő egyik résztvevője.

Tüntetnek a Calmet-szérum áldozatainak szülői

(Lübeck, június 11.) A Calmet-féle szérummal beoltott gyermekek szülei ma viharos lefolyásu ülést tartottak, amelyen elhatározták, hogy lemondásra szólítják fel azt a két vezető orvost, aki a szerencsétlenségekben hibás. A kommuniság meg akarták zavarni a gyűlést, a rendőrség azonban megakadályozta őket szándékuk végrehajtásában.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 12.

Bucuresti, 19. A Dinicu-zenekar könnyű és román zenéje, 19.30. Dinicu-zenekar. — Belgrad, 18.30. Citera-játék 21. Ljubljana, 23.15. Rádiónégyes. — Berlin, 20. Szórakoztató zene, 20.50. Alkalmi előadás, 21.20. Az énekművészeti főiskola hangversenye. Utána tánczene. London Regional, 21. Muzo: „A hir” című szimfóniának előadása, 22.35. Sala csellóművész szonátákat ad elő. — Milano, 18. Gramofon, 20.15. Vegyes zene, 21.20. Zenei csevegés, 21.30. Giordano „Gunyvacsoza” című operája. Utána vegyeszene. — Páris, 21. Tristan Bernard egy vígjátéka, 22. Valie és Damidery Françoise című szimfóniának a Cautmartin-színház előadásában, zenekarral. — Prága, 18. Délutáni zene, 19.15. Brünn, 21. Puccini: „Nyugat leánya” című operája a Variété-színházból, 23.15. Orgonajáték a Beranek-moziból. — Róma, 18.30. Ének- és zenekar, 22.20. Debussy: „A tékozló fiú” című operája, Utána hangverseny. Wien, 12. Wolfsthal-zenekar, 14. Gramofon, 16.30. Silving-zenekar, 18.15. Lipps meséi lantzenével, 21.05. A bécsi dal, Bayer Lia és Hofmann Ferenc előadása a Holzer-zenekar kíséretével, 22.15. A wieni filharmonikusok és az operai énekkar II. szerenádja a József-térről, Korngold vezénylete alatt. — Budapest, 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye, 10.30. Hírek, 10.45. A hangverseny folytatása, 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 1.05. Hangverseny, Közreműködik: Csillag Erzsébet (ének) és Horváth László (gordonka), Zongorán kísér: Polgár Tibor, 1.20. Hírek, 1.35. A hangverseny folytatása, 2. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 3.30. Hírek, 6.40. Ope-

rettrészletek és keringők, 7.40. Angol nyelvtanítás, 8.10. Márkus László, a m. kir. Operaház főrendezőjének előadása: „Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon”, 10.15. Szerenád a bécsi József-téren az ünnepi hét alkalmából, 11.30. Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, Utána cigányzene.

PÉNTEK, JUNIUS 13.

Bucuresti, 18. A Marcu-zenekar könnyű és román zenéje, 19.30. Marcu-zenekar, 21. Szimfonikus hangverseny. — Belgrad, 19. Kávéházi zene, 20.30. A felső Nilus völgy arisztokratáinak, 21. Közvetítés Ujvidékről, 3.15. Balafajzene. — Berlin, 19.40. Dalok, 21. Szórakoztató zene, 22. Hangjátékok hangosítva. Utána könnyű zene. — London, 22.15. Hallósétahangverseny Liverpoolból, 21.30. Az Ambassador Club tánczenéje. — Milano, 18. Kis zenekar, 20.15. Vegyeszene, 21.30. Szimfonikus hangverseny, 24.30. Vegyes zene. — Páris, 21. Charpentier Raymond zeneszerző és szerkesztő előadása Rimszkij-Korszakovról, 21.45. Hangverseny. — Prága, 18. Kamarazene, 21. Szimfonikus hangverseny, 22. Theimer Marianne hegedűművész játéka, 22.30. Gramofontánczene, 23.15. Kávéházi zene. — Róma, 18.30. Ének- és zenekari verseny, 22.02. Pietri „Buvárnő” c. háromfelvonásos operettje. — Wien, 12. Klasszikus operettrészletek gramofonon, 13. Hümmel-zenekar, 16.30. Japán zene gramofonon, 17.30. Zene 1700 körül, majd zene 1900 után, 21. Schmidt Ferenc és Schiffmann Edgar zongoraművészek négykezes játéka, 22.00. Tréfa, csel és bosszu, énekesjáték Goethe szövege után, Utána a Gaudriot-jazz játéka. — Budapest, 10.15. A m. kir. 1. honvédfalozegred zenekarának hangversenye, 10.30. Hírek, 10.45. A hangverseny folytatása, 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13.00. Déli harangszó az Egyetemi templomból, 13.05. A Fejes-szalonzene-zenekar hangversenye, 13.25. Hírek, 2.00. Pontos időjel-

zés, időjárás- és vízállásjelentés, 6.30. Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye, 7.30. Császár Elemér dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Képek a magyar irodalom múltjából”, 8.10. Mocsányi László és Lakos Tibor hangversenye, 9.00. Népszimmi előadás a Studioból, „A tolongó”, 11.10. A Pataki jazz-zenekar hangversenye a margitszigeti Spolarich étteremből.

Az Aradi Közlöny
apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol nyíltan az apróhirdetéseket naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGÓ HENRIK

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhazárók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magát a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

JO BIZONYÍTVÁNNYAL két tagu családhoz önállóan főzői tudó minden leány azonnal felvétetik, Jelentkezni délután 2—4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban. 2453

BEVEZETETT helyi képviselőket keresünk közszükségleti cikk nagyban eladására, Öninformációs ajánlatok beküldendőek. Jonás Testvérekhez, Szatmár. 2480

TANULÓLEÁNYOK felvétetnek Maltry-salon, volt Tabajdy-ucca 4. 2348

PERFEKT szakácsnő jó bizonyítvánnyal állást keres, volt Magyar-u. 9. 2483

FIATAL asszony jó főző, minden házimunkát elvégző, bejárónának ajánlkozik Str. Cantacuzino No. 24. 2486

ÖNÁLLÓAN dolgozó francia varrólányokat felvesz Mencez confection. 2482

SZAKÁCSNÉ kerestetik, volt Ferdinánd-ucca 2. első emelet. 2484

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor u.) 3. 800

KÉT szoba, konyha és első emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

HÁROM szoba, konyha, fürdőszobás magánház, parkirozott udvarral azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban. 2475

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg fizetési célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban.

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóházban.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTELESELADÁS.

FORD teher, nagy FIAT luxus autó olcsón eladó. Wagner, Pancota.

Legszébben végzi tisztítást és festését
HOSZPODAR Str. Stroiescu 13.

ANTIK FESTMÉNYEK. perzsaszőnyegek, inlariás antik garson háló, inlariás antik szekrény és ágyak, Bieder-mayer kredenc és divány, virágállványok, szalonok, komódok, vitrinek, ebédlő, háló, uriszoba butorok, hintaszék, márkás zongorák, nyest boák, tükrök, bőröndök, paravánok, álló villanylámpák, kitömött madarak, filéstoreok, filé dupla ágyszerítő és asztalterítők, asztalneműk, dísztárgyak stb. kaphatók. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. sz. Neuman-palota 1000

EGY 6 HP. 10 lég. Máv új eredeti magánjáró gőzkazán olcsón eladó. Cim Radna, Ioan Draia. 2476

VITRINEKET, ezüsttárgyakat, szőnyegeket, márkás porcellánokat, különböző dísztárgyakat, háztartási cikkeket stb. bizományba veszek. Kivánatra házhoz megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlet, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

EGY 5 lég. 10 Máv jókarban levő huzatos cséplőgarnitúra a Soimosi pusztán olcsón eladó Cim Cuparescu Mitru Soimos. 2477

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban. 1151

Legszébben fest, tisztít

K N A P P

v. Weitzer-u. 11.

v. Magyar-u. 10.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt

Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Ktendő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Tavaszi és nyári ruhákat, felöltőket

legszebben, legolcsóbban fest, tisztít

MÜLLER J. és FIA

Calea Banatului 6. (v. Asztalos S.-u.)

Str. Bratianu 5. (v. Weitzer J.-ucca)

DESZKAT, használtat keresek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóházba kérek. 200

VENDÉGLŐI berendezés, kerti székek, asztalok olcsón eladók. Autóvendéglő, Str. Alex Gavra No. 7, (Csernovits Péter-ucca) 2198

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban 1454

ELLÁTÁS.

EGY urileány ellátást nyerhet magános uriaszonnynál. Cim az Aradi Közlöny kiadóházban. 2481

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISEG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező keimfestő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóházban.

Ezüstkoszorúk, babérágak, órák, ékszerek, ajándéktárgyak szolid áron

Csáky-cégnél Arad, a Lutheránus templ. szomben
Preolz óra és ékszer-javítás garanciával!

Ha pénzre van szüksége,

bel, vagy külvárosi házra, földbirtokra, előnyösen és azonnal kaphatja Kiss Lajos „Uranul” irodája által, városáhozával szemben, Bul. Rev. Ferd. I. sz.

CONVOCARE. Comertul de lemne Arad-Podgoria S. A. isi tine in 21 Iunie 1930. la orele 3½ d. m. in localul sau in Ghioroc ADUNARE GENERALA ORDINARA a VII-lea la care prin aceasta se invita actionarii. Obiecte: 1. Alegerea 2 actionari pentru autentificarea procesului verbal. 2. Prezentarea si stabilirea sociilor de anul de gestiune 1929. si dispozitii in privinta folosirii a beneficiului net, raportul comitetului de supraveghere despre anul de 1929. si darea absolvirii pentru consiliul de administratie si comitetul de supraveghere 3. Propunerea Consiliului de administratie referitor la ridicarea capitalului societar dela 2.000.000 Lei la 3.000.000 Lei. 4. Modificarea §-lui 6 al statutelor. 5. Alegerea 2 membri in Consiliul de administratie.

Ghioroc, la 10. Iunie 1930.

2478

Consiliul de Administratie.